

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 431/2024-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava-mestská časť Staré Mesto, proti postupu Okresného súdu Malacky v konaní sp. zn. 32C/128/2020 (pôvodne sp. zn. 32C/309/2018) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Tiež navrhuje prikázať okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznať finančné zadost'učinenie 8 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka má procesné postavenie žalovanej v konaní o zaplatenie 26 359,54 eur s príslušenstvom z titulu úhrady ceny diela a zmluvnej pokuty podľa zmluvy o dielo. Žaloba bola podaná 12. októbra 2018 ako vzájomný protinávrh žalobcu (pôvodného žalovaného – SLOVAKIAN WOOD, s.r.o., pozn.) a vylúčená z pôvodného konania vedeného pod sp. zn. 32C/309/2018. Okresný súd uznesením sp. zn. 32C/128/2020 z 28. januára 2021 prerušil konanie o žalobe žalobcu do právoplatného rozhodnutia pôvodnej veci vedenej pod sp. zn. 32C/309/2018.

3. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4K/14/2021 z 29. novembra 2021 bol vyhlásený konkurz na majetok žalobcu. K 3. decembru 2021 tak *ex lege* nastali účinky prerušenia súdneho konania v prejednávanej veci. Okresný súd napriek tomu nariadil pojednávanie

na 10. január 2022, kde sa predvolaný právny zástupca žalobcu nedostavil, svoju prítomnosť neospravedlnil a nepožiadaval o odročenie. Okresný súd tak konal v neprítomnosti žalobcu a vydal rozsudok pre zmeškanie, ktorým zamietol žalobu a priznal sťažovateľke náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Správkyňa konkurznej podstaty žalobcu podala 7. marca 2023 návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie a odvolanie proti tomuto rozsudku, keďže súdne konanie bolo *ex lege* prerušené od 3. decembra 2021, pričom správkyňa konkurznej podstaty nebola predvolaná na pojednávanie konané 10. januára 2022, a teda neboli splnené podmienky na vydanie kontumačného rozsudku.

5. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 3Co/22/2024 z 28. marca 2024 rozhodol o odvolaní správkyne konkurznej podstaty proti rozsudku pre zmeškanie zo 7. marca 2023 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a zároveň rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Sťažovateľka argumentuje, že okresný súd spôsobom rozporným so zákonom rozhodol rozsudkom pre zmeškanie až po vyhlásení konkurzu na majetok žalobcu, pretože neskúmal a nehodnotil podmienky konania s ohľadom na účinky vyhláseného konkurzu. Tvrdí, že uvedeným postupom okresný súd zasiahol do jej práva na zákonné rozhodnutie vo veci samej v primeranej lehote, ako aj do jej pokojného užívania majetku, keďže exekučný titul vo forme kontumačného rozsudku *de iure* neexistuje a stav právnej neistoty sťažovateľky trvá už viac ako päť rokov a sedem mesiacov. Sťažovateľka postup okresného súdu považuje za neefektívny a nesústreďený. Podľa jej tvrdenia k celkovej dĺžke konania neprispela a v konaní bola aktívna.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd vlastným šetrením zistil, že ústavnými sťažnosťami sťažovateľky sa už zaoberal a tie uzneseniami odmietol ako zjavne neopodstatnené (sp. zn. IV. ÚS 569/2021 a II. ÚS 184/2024).

II.1. K namietanému porušeniu uplatnených základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote:

8. Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľky nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia uplatneného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015).

9. Vnímajúc povahu a celkovú dĺžku namietaného konania päť rokov a sedem mesiacov, ktorú ústavný súd môže posudzovať v súvislosti so sťažovateľkou uplatnenými základnými právami podľa ústavy, listiny a právom podľa dohovoru, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto posudzovaného obdobia nie je neúnosná. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že z jeho judikatúry vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 197/2021).

10. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že na majetok žalobcu bol uznesením z 29. novembra 2021 vyhlásený konkurz, čím nastali *ex lege* účinky na prerušenie súdneho konania (§ 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu prerušenie konania predstavuje zákonnú prekážku v konaní. Nečinnosť všeobecného súdu z dôvodu existencie zákonnej prekážky v konaní ústavný súd neposudzuje ako zbytočné prietahy v konaní, a preto v čase, keď je namietané konanie právoplatne prerušené, neprichádza do úvahy vyslovenie porušenia uplatnených práv. Prerušené konanie vyhlásením konkurzu na majetok žalobcu nemožno hodnotiť ako porušenie práv sťažovateľky okresným súdom. Okresný súd aj napriek vyhlásenému konkurzu nariadil pojednávanie 10. januára 2022. Z dôvodu nedostavenia sa právneho zástupcu žalobcu na nariadené pojednávanie okresný súd vydal rozsudok pre zmeškanie. Správkyňa konkurznej podstaty podala 7. marca 2023 návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie pre nesplnenie podmienok na jeho vydanie. Krajský súd uznesením z 28. marca 2024 v časti uznesenie okresného súdu potvrdil a v časti rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Po čiastočnej kasácii uznesenia okresného súdu prebieha konanie na okresnom súde takmer tri mesiace.

11. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 201/2018, I. ÚS 115/2019, II. ÚS 234/2019). Ústavný súd v uznesení sp. zn. II. ÚS 184/2024 konštatoval, že k predĺženiu stavu právnej neistoty totiž dochádza v priamej príčinnej súvislosti s právnymi účinkami vyhláseného konkurzu, a nie v súvislosti s postupom či nečinnosťou okresného súdu uplatneného ako porušovateľa práv sťažovateľky.

12. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05). K takémuto záveru dospel ústavný súd aj pri predbežnom prerokovaní tejto ústavnej sťažnosti.

13. Na základe uvedeného ústavný súd aj preto nevyhodnotil doterajšiu dĺžku rozhodovania okresného súdu v napadnutom konaní do podania tejto ústavnej sťažnosti (16. mája 2024, pozn.) za nezlučiteľnú so základnými právami podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu okresného súdu v namietanom konaní dospel k záveru, že doterajšia dĺžka konania nesignalizuje nečinnosť v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou uplatnených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

II.2. K namietanému porušeniu uplatnených základných práv na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie:

14. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky o porušení jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu ústavný súd uvádza, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť, plynulosť a efektívnosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. III. ÚS 466/2023). Z uvedeného dôvodu preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

15. V závere však ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci a v prípade, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť okresného súdu bude pokračovať, sťažovateľka sa môže opätovne obrátiť na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu